

XL

B e t æ n k n i n g

over

Forslag til Lov om Regeringens Førelse i Tilfælde af Kongens Umyndighed, Sygdom eller Fraværelse.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 1ste Februar 1871.)

Det Udvalg, der af Folkethinget i forrige Samling blev nedsat i Anledning af den foreløbige Lov af 20de Juli 1869 om Regeringens Førelse under Kongens Fraværelse, udtalte i sin om Sagen afgivne Betænkning blandt Andet Dusstet om, at der som inarest maatte blive forelagt Rigsdagen „en almindelig Lov om Regeringens Førelse, naar Kongen selv bliver ude af Stand til at føre denne“. Dette Dusstet har Regeringen imødekommet med en paafønlighedsværdig Beredvillighed ved i denne Samling allerede at indbringe nærværende Lovforslag, der foreligger i den Form og Affattelse, det i Landstinget har modtaget.

Udvalget kan i det Hele tiltræde Forslagets Indhold og slutte sig til de Endringer, det i det andet Dsting er undergaaet. Det er kun med Hensyn til enkelte, om end i og for sig ikke vigtige Puncter, at det har fundet Anledning til at foreslaa Afsigelse.

Udvalget anser det saaledes for det Første utilraadeligt, at der overhovedet aabnes Mulighed for Indsættelsen af et Rigsforstanderskab, bestaaende af flere Personer, og har derfor stillet Forslag (under Nr. 2, litr. a—i), hvorefter Reglen vil blive den, at der stedse, naar hverken Kongen eller Thronfølgeren ere istand til at føre Regeringen, bestilles en Rigsforstander.

I Grundloven af 5te Juni 1849, der, som oplyst i Landstingsudvalgets Betænkning, heri stemmer med forskellige fremmede Staters Forsfatningslove, var der i Kongens Forsald

alene Tale om en Rigsforstanders Udnævnelse, og denne Ordning skjønes ogsaa bedst at stemme med de Grundsætninger, hvorpaa den monarkiske Statsform hviler, og at passe med den hos os stedfundne statsretslige Udvikling og de hos Befolkningens Flertal herskende Synsmaader. „Det Nye og Uvante i at se den kongelige Magt i almindelige Undersaaters Hænder“, bemærker Landstingsudvalget, „vil ikke i nogen væsentlig Grad formindskes“ derved, at der indsættes et Kollegium istedetfor en enkelt Mand, og det fremhæver yderligere vistnok med fuld Føie, „at det vil forekomme langt unaturligere, at tre Personer udrustes med de særegne kongelige Attributer: Ukrævelighed, Ansvarfrihed m. v., end at Een forsynes dermed“. End større Vægt maa Udvalget lægge paa de i praktisk Henseende vanskelige Spørgsmaal, hvortil en kollegial Rigsforstanderregjering vilde kunne give Anledning, Spørgsmaal, der maatte være bragte til Afgjørelse, forinden en sliq Regering traadte i Virksomhed, men til hvis Løsning Lovforslaget i dets nærværende Form ikkun yder lidet eller intet Bidrag. Vort hele bestaaende Statsmaskineri er nemlig knyttet til Forudsætningen om, at kun Een kan udøve Suverænitætheden og staa i Spidsen for den samlede Regeringsmagt, og Anvendelsen af et Rigsforstanderskab af Flere vilde derfor nødvendiggjøre særegne nye Bestemmelser for adskillige Forhold og medføre forandrede Regler for andre, uden at det endda forud maatte være muligt herved at tage alle Eventualiteter i tilberlig Betragtning. — So vanskeligere dernæst Rigs-